

Ervaringen van de 'Proeftuinen, wonen met autisme'

Onderwerp; Communicatie, werving en selectie bewoners

Communicatie

Een goede communicatie met de samenwerkingspartners, maar ook intern tussen het bestuur, de andere initiatiefnemers en de jongeren is cruciaal voor een goed ontwikkelingsproces en het vertrouwen in elkaar.

In het algemeen vindt interne en externe informatie uitwisseling over de grote lijnen plaats via nieuwsbrieven. De dagelijkse communicatie met samenwerkingspartners en de leden vindt plaats via de mail. Om een 'overload' aan informatie te voorkomen worden vaak alleen de belangrijke zaken gecommuniceerd.

Eén project vraagt regelmatig naar de mening van de samenwerkende partijen over de te hanteren strategie. Deze initiatiefgroep heeft een gerichte lobby opgezet en bezoekt o.a. de vergaderingen van de politieke partijen, vrijwilligersmarkten etc.

Daarnaast worden ouders en bewoners geïnformeerd middels informatiebijeenkomsten. Ook als er nog geen locatie is en er niet veel nieuws is, is het belangrijk elkaar regelmatig te informeren en te ontmoeten.

In sommige gevallen vindt communicatie naar toekomstige buurtbewoners samen met de corporatie plaats, bijvoorbeeld in het geval dat er meerdere mensen in hetzelfde gebouw zullen gaan wonen. De corporatie geeft een nieuwsbrief uit voor alle bewoners van de wijk. Interviews van bewoners, waaronder van een bewoner van het woonproject worden hierin opgenomen.

Eén project heeft bekendheid gegeven aan het project door een sponsoractie (loterij) van een vereniging in het dorp. Eén project laat een documentaire maken die bij de opening van het project vertoond zal worden, maar ook daarna gebruikt kan worden als publiciteitsmiddel. Dit project heeft ook het plan om een raad van adviseurs samen te stellen voor een blijvende lobby en sponsoring voor het project.

Tips vanuit de projecten:

- *Zorg in een vroeg stadium voor een goede aansprekende naam van het project. Als mensen de naam vaker horen, zal deze blijven hangen in het geheugen. Dit maakt de ontwikkeling van het project en ook de werving van bewoners makkelijker;*
- *Maak tijdig een website met juiste informatie en houdt deze up-to-date;*
- *De website is erg belangrijk als informatiebron. Zorg voor de juiste zoektermen op je website, zodat deze herkenbaar en makkelijk te vinden is;*
- *Zoek eerst (provinciale) publiciteit zodat je kunt aantonen voldoende mensen achter je te hebben. Een grote achterban schept vertrouwen in het project;*
- *Een interview met een toekomstige bewoner of een ouder in een krant of op de radio of TV werkt goed;*
- *Zorg voor een goed herkenbaar logo en communicatiemateriaal dat er goed verzorgd en professioneel uitziet;*
- *Betrek lokale verenigingen bij sponsoractiviteiten, bijvoorbeeld door het organiseren van een loterij. Dit levert zowel naamsbekendheid op als extra financiën;*

- *Zorg voor een spectaculaire openingshandeling om het project zo goed mogelijke onder de aandacht te brengen van bestuurders en media, want onbekend maakt onbemind;*
- *Voor de binding van de groep is het van belang tijdens de ontwikkeling van het project met enige regelmaat een gezamenlijke bijeenkomst te hebben, ook als er geen nieuws is over het project, bijvoorbeeld in de periode dat er nog geen locatie is.*

Werving

Er worden diverse communicatiemiddelen gebruikt voor de publiciteit rondom het project en de werving van bewoners; de website van het project, flyers, visitekaartjes, een logo, nieuwsbrieven, publicatie in de krant, radio, lokale TV, het magazine van een Rabobank, de websites van NVA (woonpunt autisme), MEE en LSW en van de begeleidende organisatie, het regionale autismenetwerk/autismeteam, Balans, het project bekendheid geven bij de politiek, ambtenaren, gemeente en provincie en bij familie, vrienden, kennissen, sportclubs etc. De verwachting van één project was dat de werving ook via MEE kon plaatsvinden. Hoewel een MEE-consulent dit project begeleid, wisten andere medewerkers van MEE weinig van deze woonprojecten af en kon MEE daardoor geen bemiddelende rol spelen in de werving. Een aandachtspunt is dat de werving van nieuwe bewoners wordt bemoeilijkt, door het feit dat organisaties vanwege privacybescherming geen adressen mogen geven.

Tips vanuit de projecten:

- *Zorg dat er contactgegevens worden vermeld in een krantenartikel, zodat mensen informatie kunnen aanvragen of zich kunnen aanmelden;*
- *Zorg voor een wachtlijst van tenminste vijf kandidaten;*
- *Actualiseer deze wachtlijst regelmatig;*
- *MEE zou voor projecten die nieuwe bewoners zoeken en voor mensen die in een bestaand of nieuw woonproject willen wonen een belangrijke rol in de werving kunnen spelen. Om deze rol optimaal uit te kunnen voeren, is een goede informatie uitwisseling over de ontwikkeling van woonprojecten tussen MEE-consulenten cruciaal;*
- *Vraag aan MEE in uw regio wat zij voor uw project kunnen betekenen in de werving van bewoners.*

Selectie van bewoners

Een selectieprocedure kan het beste plaats vinden in het begin van het ontwikkelingsproces. Het voordeel daarvan is dat de jongeren en ouders vanaf het begin betrokken kunnen worden bij het proces en daarmee ook de groepsvorming in een vroeg stadium kan starten. Soms gaat het proces zo snel dat dat niet lukt, bijvoorbeeld als het project wordt opgenomen in bestaande bouwontwikkelingen en er al veel is vastgelegd ten aanzien van PvE en Ontwerp. In de meeste gevallen wordt de selectie uitgevoerd door het project i.s.m. een zorginstelling of een deskundige met kennis van autisme.

Voorbeelden van selectieprocedures van twee projecten:

1. De selectie vindt plaats door een selectiecommissie waarvan alle leden autismedeskundigheid hebben. Zij kunnen de juiste vragen stellen. Van alle jongeren wordt een bewonersprofiel gemaakt en een overzicht opgesteld welke vaardigheden zij nog moeten leren voor ze in het project kunnen wonen. In een eerste selectieronde wordt bekeken of de kandidaat voldoet aan de voorwaarden die gesteld zijn in het bewonersprofiel. Als er een positief advies is, volgt er een uitgebreidere 2de selectie waarin ook een huisbezoek is opgenomen door twee leden van de selectiecommissie met de kandidaat-bewoner en zijn vertrouwenspersoon;
2. Bij de selectie van bewoners is er sprake van een tweetraps-systeem.

Op de website van het project staat het bewonersprofiel. Iedereen die zich in dit profiel herkent of vindt daaraan te voldoen, kan zich als kandidaat bewoner aanmelden. Aan de hand van de aanmelding vindt er altijd een persoonlijk kennismakingsgesprek met twee bestuursleden plaats. Dit gesprek is bij de betreffende kandidaat thuis en duurt circa twee uur. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat in de bestuursvergadering wordt besproken. Het bestuur neemt vervolgens het besluit de kandidaat bewoner al dan niet op de lijst van potentiële bewoners te plaatsen. Dit is de eerste trap.

De zorginstelling neemt vervolgens de tweede trap voor haar rekening. Zij brengt de begeleidingsvraag in beeld en bekijkt de intensiteit van de benodigde begeleiding. In overleg met het bestuur wordt bekeken of de begeleidingsvraag van de bewoner en de mogelijkheden van een op maat gesneden aanbod van de zorgaanbieder met elkaar in evenwicht zijn. Het bestuur van het project besluit tenslotte over de definitieve toelating van de bewoner.

Tips vanuit de projecten:

- *Voer de selectieprocedure van bewoners zo vroeg mogelijk uit, zodat zij betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling van het project en ook de vorming van het groepsproces zo vroeg mogelijk kan starten;*
- *Als je kandidaten op een wachtlijst hebt staan, zorg dan dat deze kandidaten het selectieproces al hebben doorlopen;*
- *De intake en de selectie dient te gebeuren door een onpartijdige commissie. Het verdient de voorkeur een orthopedagoog of psychiater op te nemen in deze commissie;*
- *Bereid de jongeren zo vroeg mogelijk voor op het zelfstandig wonen en inventariseer welke vaardigheden zij nog moeten leren om zelfstandig te kunnen wonen. Maak op basis van de inventarisatie een begeleidingsplan;*
- *Als de zorgaanbieder betrokken is bij de selectie is het belangrijk te realiseren dat de zorgaanbieder op maat gesneden zorg wil bieden. Maar de zorginstelling heeft ook andere belangen, zoals het kostenaspect, het vinden van de juiste begeleiders en het aantal te leveren begeleidingsuren. Zij zullen deze aspecten mee laten wegen bij het selecteren en toelaten van kandidaten in een complex. Daarom is het belangrijk dat het ouderinitiatief de regie houdt over het selectieproces. De zorgaanbieder adviseert en het bestuur besluit;*
- *Zorg ervoor dat je voordat je gaat onderhandelen met zorgaanbieders een beeld hebt van de indicatie van de bewoners (d.m.v. een goede inventarisiemethode). Dan houd je de regie over het budget en kun je beter onderhandelen met een zorgaanbieder;*
- *Bij de selectie van bewoners speelt ook de vraag van homogeniteit en heterogeniteit een rol. Dikwijls streeft een wooninitiatief naar homogeniteit van bewoners. Terwijl zorgaanbieders geneigd zijn vanuit de kostenbeheersing juist te pleiten voor een heterogene samenstelling van bewoners. Vanuit kosten-optiek is heterogeniteit van bewoners soms gunstiger, omdat met name de gemeenschappelijke uren makkelijker gedekt kunnen worden. Dit is een belangrijk bespreekpunt tussen woonproject en zorgaanbieder;*
- *Bespreek tijdens het intakegesprek de visie op het gebruik van alcohol en drugs;*
- *Denk na over hoe te handelen als je tijdens een intakegesprek vermoedt dat bepaalde gedragsproblemen verzwegen worden;*
- *Beslis of de betrokkenheid van ouders ook een selectie criterium is. Het is namelijk van belang dat ouders in een groep goed kunnen samenwerken. Een project kan voor de toetsing daarvan een profiel voor een vertrouwenspersoon opstellen.*

Zie ook;

- NVA; www.woonpuntautisme.nl
- LSW; www.woonzelf.nl
- Documenten op de kennisbank, onder de kopjes;
 - *Werving en selectie bewoners*
 - *Communicatie en artikelen*

Februari 2012, Philien Blok, projectleider 'Proeftuinen, Wonen met autisme' p.blok@perspectief.org
Kennisbank 'Wonen met autisme', KCWZ en NVA; http://www.kcwz.nl/kennisbank_wonenmetautisme